

Zimándújfalu

Itt születtem

Zimándújfalu alföldi község Arad szomszédságában, a nagyváradi út mentén. A községhez tartozik még Zimándköz, Andrei Şaguna, Ötvenes és Földvár.

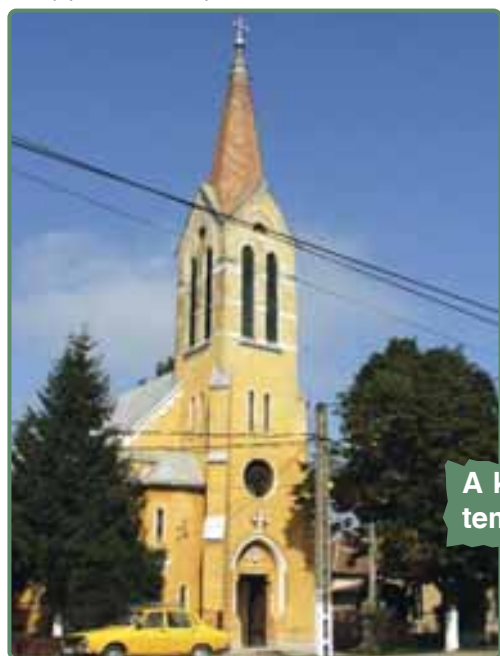
■ A falu területén az őskorból és a középkorból származó történelmi leleteket, temetkezési helyeket is feltártak. Nagypáink egy Zimándi János nevezetű földbirtokost tartanak a falu névadójának és az ő házanépét a falu alapítójának. A XVIII. században a Habsburg hatóságok rendeletére a vidéket rövid ideig határőrkatonák is lakták. A túlságosan nagy adók miatt a falu mégis egészen elnéptelenedett. Mivel Zimánd a Maros áradásaitól védett területen fekszik, Mária Terézia ide akarta telepíteni az aradi polgárokat. Az áttelepítés végül nem történt meg, „Arad maradt”, viszont 1852-ben megalapították a mai Zimándújfalut. Első lakosai Nógrád megyei dohánykertészek, akik Csernovics-Újfalut lakták. Az ottani földesúr, Csernovics Péter a legenda szerint elkártyázta a vagyonát, így megszűnt az uradalom. A kertészcsaládokat a hatóságok Zimándra telepítették. A falu újraéledt, immár Zimándújfalu néven.

Őseink is ilyen tüzeket gyújtottak

■ A falu központjában áll az 1907-ben épült, háromharangos, neogótikus, katolikus templom. A diadalíven látható „Hegyi beszéd” című freskót a világhírű Lotz Károly festőművész tanítványa, Wolf Károly festette.

■ 1940-ben épült az állomás, majd négy év múlva a falu saját vonatot is kapott. Volt malma, fűrésztelepe, homokbánya is. A faluszéli csárdában – mesélik a falu öregjei – még Rózsa Sándor is megszállt egy alkalommal.

A katolikus templom

Dinnyét tessék!

■ A betelepített magyar kertészeketől örökölték nagypáink a dinnyetermesztés hagyományát. Az országút mellett dinnyepiac van, ahol a falu apraja-nagyja kínálja az utazóknak a híres zimándi sárga és görögdinnyét. Még hogy a dinnye görög, török? Á, de hogy! Zimándi.

Régi szoba a falumúzeumban

■ Az idők folyamán románok, németek, szlovákok települtek a magyarok mellé. A „vasúton túl” egész kis román falu nőtt ki magát. Ma már csak egy maroknyi magyar őrzi, védi magyarságát.

■ A templom szomszédságában áll az óvoda és az iskola. Az oviban magyar és román gyerekek együtt játszanak, az iskolában csak magyar tagozat működik. Az elemisták két összevont osztályba járnak, az V-VIII. osztályba a szomszédos Zimándközről érkeznek még magyar diákok. Tovább tanulni Aradon lehet.

■ Az iskolában mi is a vakációt szeretjük a legjobban, és minden alkalmat megragadva megünnepeljük, hogy együtt vagyunk. Legkedvesebb ünnepünk a Gyereknapi, amikor feltétlenül meglátogatjuk a falu játszóterét. Minden nagyobb ünnep előtt az iskolai „Bíbelődök” kézimunkakörben szorgoskodunk. Itt készülnek a farsangi álarcok, a húsvéti nyuszik, csibék, az édesanyák ajándékai, a Márton-napi lámpások. Éveken át a falu „saját” Mikulása gondoskodott az ajándékok szétosztásáról. Karácsonykor az iskolában egy héten át készülnek az adventi koszorúk, fenyődíszek, a mézeskalács, a betlehemest az iskolában és a templomban is előadjuk.

■ A falu nagy ünnepe a szeptemberi templombúcsú, valamint a júliusban megtartott falunap. Erre a két ünnepre minden Zimándról elkerült kedves földink igyekszik hazatérni. Együtt örülünk a nagy táborúznak, a tűzijátéknak, megcsodáljuk az alkalmi falumúzeumot, részt veszünk az aszfaltrajz és sportversenyen, a bogrács-ebéden, a vásárban, a zenés mulatságon. Az idén ráadásul mindenki elszaladhat az első „zimándújfalui olimpiára” is.

Szeretünk ünnepelni

■ A régmúlt idők citera-, búcsúi- és regruta-báljaiból napjainkban csak a szüreti mulatságot tartotta meg a falu népe. A fiatalság délután énekszóval hívogatja a mulatságba az embereket, estére belőlük válnak a szőlőre vigyázó csöszök. A közösség népdalait a falu kórusa próbálja a feledéstől megmenteni.

Télen-nyáron „bíbelődünk”

Zimándújfalu olyan, mint minden más falu: házak, templom, iskola – de számunkra szívmengető hely, ahol, ha megfogjuk egymás kezét, érezzük, hogy otthon vagyunk.

Összeállította – aki itt született – Horga Mónika tanító néni és kisdíákjai.